

Den Haag, 7 januari 2022

Geachte mevrouw [Naam], mevrouw [Naam], heer [Naam], leden van de ACAS,

Ik schrijf u mede naar aanleiding van een artikel in het Nederlands Juristenblad, waarin de ACAS zich kritisch opstelt tegenover de Hoge Raad omtrent de wijze waarop de Hoge Raad de herzieningspoging in de zaak VillaMoord afdeed. Een reactie die wonderwel of juist op pijnlijke wijze samenviel met de publicatie van het boek van Ton Derksen: Het Falen van de Hoge Raad.

Ik stel mijzelf eerst eens voor.

Mijn naam is [Naam, personalia]. De forensische wetenschap is al decennialang een bron van interesse. Dit gaat terug tot circa 2006, toen de Deventer Moordzaak door de inspanningen van Maurice de Hond weer actueel werd.

Al spoedig werd mij duidelijk dat Maurice de Hond het maar ten dele bij het rechte eind had.

Om de discussies te vergemakkelijken ben ik de website DEEMZET.NL gestart.

Aanvankelijk draaide de website om het technische bewijs dat uit de telefoon van het slachtoffer kon worden afgeleid en liet zien dat het veronderstelde tijdstip van overlijden niet verenigbaar is met de uit die telefoon afgelezen gegevens.

Al spoedig werd dit gegeven een 'blikopener' naar andere terreinen van onderzoek, met name op medisch-forensisch terrein. De traditionele medisch-forensische hulpmiddelen bij het bepalen van een post mortem interval (PMI) gaven stuk voor stuk een contra-indicatie.

Hierop volgde al spoedig nader onderzoek op het gebied van DNA, waarover verderop meer.

Dan nu mijn connectie met de ACAS, de reden waarom ik juist u benader.

In 2013 werd ik verrast door een toenadering van de heer [Naam personalia] die mijn PMI-bevindingen had voorgelegd aan enkele forensische artsen en te horen had gekregen dat ik een punt had. Hij vroeg mij dit onderwerp nader met mij door te lopen en gaf tevens aan betrokken te zijn bij de inmiddels op stoom komende procedure van Mr. Aben.

Ook de ACAS mengde zich in de strijd, eind 2013 werd een reeds geplande meeting met een aantal forensische artsen alsnog uitgesteld, omdat de ACAS wilde aanhaken bij het onderwerp 'PMI'.

Intussen had ik contact met prof. Jacobs gezocht aangaande de peiler GSM-gesprek.

Mij was duidelijk geworden dat de deskundigenverklaringen in de Deventer Moordzaak waren gebaseerd op een onjuiste weergave van hetgeen de veroordeelde had verklaard enerzijds en anderzijds op de werking van GSM-protocollen anno 2003, terwijl het gesprek plaats vond in 1999. De condities om een GSM-gesprek te starten waren destijds wezenlijk anders. Ik was erachter gekomen (zaak Baybasin) dat Jacobs en de belangrijkste deskundige in de procedure van 2003/4 (Rijnders van KPN security) elkaar kenden en vroeg Jacobs, of hij opheldering kon krijgen over het effect van de tussen 1999 en 2003 veranderde GSM-procedures. Hij gaf vrijwel per omgaande aan dat mijn observaties juist waren. Na inschakeling van de genoemde

[functionaris] werd vervolgens een belangrijk resultaat binnengehaald, namelijk dat Rijnders aangaf dat zijn verklaring op twee belangrijke punten onjuist was:

1. Hij was gevoed met onjuiste informatie aangaande de te bestrijden verklaring (de beweerdelijke plaats van bellen was niet 't Harde).
2. Hij had zich geen rekenschap gegeven van de veranderde wijze van cell-selectie tussen 1999 en 2003 (niet op basis van de zenderidentificatie maar op basis van uitgezonden frequentie).

Hij ging zover zijn verklaring geheel te herroepen en de andere deskundigen op dit terrein op te roepen hetzelfde te doen.

Advies ACAS.

Inmiddels was het advies van de ACAS verschenen, gezien de verschijningsdatum - 21 januari 2014 - konden de nieuwe inzichten omtrent de GSM-communicatie nog niet verwerkt zijn. De ACAS adviseerde het onderwerp PMI nader te onderzoeken en noemde mijn website als aanleiding. De ACAS reageerde echter afwijzend ten aanzien van het onderwerp GSM. Wel werd het onderwerp DNA toegelaten, met een opvallende toevoeging, ik citeer letterlijk:

"Zonder vooruit te willen lopen op de eventuele reacties van het NFI op de DNA kwesties, vraagt de Commissie aandacht voor het in het nagelvuil van het slachtoffer aangetroffen DNA dat van de veroordeelde kan zijn."

Deze oproep zou nog een vervelend staartje krijgen, ik kom hier nog op terug.

Beslissing Parket bij de Hoge Raad.

Intussen was het GSM-onderzoek voortgezet middels contacten met TNO en vastgelegd in een proces verbaal. E.e.a. resulteerde erin dat het Parket op dit punt van het advies van de ACAS afweek en alsnog de peiler GSM toevoegde aan de onderwerpen binnen de procedure.

In de peiler DNA werd een uitglijder geïntroduceerd, waarvan ik tot op heden niet kan nagaan in hoeverre deze zodanig breedschalig is gecorrigeerd dat dit ook de ACAS heeft bereikt. De uitglijder zit in dit zinnenetje:

"De ACAS vraagt bovendien nadrukkelijk aandacht voor een ander onderzoeksthema, namelijk de aanwezigheid van enig celmateriaal in materiaal dat aan of onder de nagels van het slachtoffer is aangetroffen en waarvan autosomale DNA-kenmerken en Y-chromosomale DNA-kenmerken overeenkomen met die van [veroordeelde]."

Vanaf dat moment zitten we met twee belangrijke problemen:

1. Er werd nooit *nagelvuil* (in de beslissing vervangen door het meer neutrale 'celmateriaal') verzameld door de recherche, patholoog-anatoom of het NFI. Wel werden nagels geknipt, maar dat is wezenlijk iets anders, omdat door de wijze van verpakking er niet meer voor kan worden ingestaan dat verzameld DNA van boven of onder de nagels afkomstig is. De meeste Y-string sporen van de veroordeelde stamden overigens van 'boven', voor wat dat waard is.
2. Geen enkel autosomaal onderzoek van de nagels leverde een 'match' op met de veroordeelde. Y-string onderzoek wel, maar dit type onderzoek is dermate gevoelig dat daaraan geen bewijskracht kan worden ontleend, omdat autosomale sporen op de blouse al aangeven dat secundaire overdracht naar de nagels voor de hand ligt; de blouse werd op enig moment via de handen

uitgetrokken. Het moment hiervan, evenals het moment van bemonstering van de nagels zijn niet goed vastgelegd. Wel is goed vastgelegd (fotografisch en schriftelijk) dat de blouse reeds voor de sectie werd gemanipuleerd.

Verdere opvolging.

Het onderzoek PMI werd grondig aangepakt, zo grondig - terecht in mijn ogen - dat ik de beschikking kreeg over het dossier op dit punt. Hiermee kon ik de zittingen met een vijftal forensische artsen, waaronder ook de oorspronkelijke arts in de Deventer Moordzaak, [Naam], van de juiste informatie voorzien. Dit resulteerde onder meer in de vaststelling dat de livor mortis patronen nog beweeglijk waren op de plaats delict, waaruit de consensus ontstond dat het stoffelijk overschot nog 6 tot 24 uren na overlijden was verplaatst. De discussie vond overigens buiten mijn aanwezigheid plaats, ik deelde slechts in de uitkomst (ik vind 6 uur de meest verdedigbare termijn). Tevens werd tijdens de zitting een opmerkelijke vondst gedaan, namelijk dat de afweerwonden (onderhuidse bloeditstorting en striemen) op de rechterhand van het slachtoffer ontstaan waren tijdens de verwurging. Deze vondst is in een geheim PV 'daderkennis' verwerkt. Naar mijn mening onjuist, aangezien dit de verdediging van de veroordeelde beperkt. Niettemin beperken de vondsten de daderkring dusdanig dat de veroordeelde hier niet meer in past. Deze vaststellingen werden in 2014 gedaan (PV in bijlage bij de voorgaande mail) en hadden reden moeten zijn een herzieningsproces te starten.

In het voetspoor van dit onderzoek ontdekte ik nog een aantal bijzonderheden die het onderzoek in 1999 in een ander daglicht stelden. In het dossier bevond zich een conceptversie van het PV van de Technische Recherche, waaruit bleek dat voorafgaand aan de sectie al onderzoek aan het stoffelijk overschot werd gedaan. De gedane waarnemingen waren uit de uiteindelijke versie van dit PV weggelaten. De waarnemingen waren cruciaal, ze leverden informatie over de toestand van het steekwapen en de wijze, waarop de blouse verandering had ondergaan tijdens het delict en tijdens dit onderzoek.

Ook stelde ik vast dat het veronderstelde steekwapen - waarop de veroordeelde in eerste instantie was veroordeeld - zo sterk was gecontamineerd door vingerafdrukken dat het nooit voor een geurproef beschikbaar had mogen gesteld en dat de toenmalige Officier van Justitie destijds - vermoedelijk in commissie - onjuist had verklaard dat er geen vingerafdrukken op het mes zaten.

Het rapport dienaangaande werd niet geaccepteerd (toegevoegd).

De resultaten van de pijlers PMI en GSM zijn vervolgens extern getoetst, de resultaten van deze toetsing zijn nooit naar mij teruggekoppeld. Wat ik destijds wel heb opgevangen is dat in de toetsing van de PMI-pijler nieuwe elementen zijn toegevoegd, met name betreffende de ontwikkeling van de rigor mortis in het stoffelijk overschot. Deze observaties zijn gebaseerd op de toestand van het stoffelijke overschot ten tijde van de sectie. Dat is nu juist, wat helemaal niet kan: tijdens het vervoer van het slachtoffer (dat was twee keer) wordt dusdanig in het proces van rigor mortis vorming ingegrepen dat deze als indicator nutteloos wordt (tenzij men rekening houdt met de herontwikkeling en dan kloppen de resultaten weer precies met de andere PMI gegevens, maar dat wordt even te gedetailleerd).

Het gevaar dreigt dus dat de discussie helemaal opnieuw moet worden gevoerd na publicatie van een eventuele beslissing, terwijl die al jaren geleden had moeten worden gevoerd.

Dit geldt ook ten aanzien van de externe toetsing van de GSM-bevindingen door TNO. Ook dat rapport is niet naar mij teruggekoppeld op een paar punten na. In de eerste plaats heeft mr. Aben zich erover uitgelaten in de pers en een getal genoemd omtrent de waarschijnlijkheid van het scenario dat door de verdediging naar voren is geschoven (5%). In de tweede plaats heb ik te horen gekregen wat er NIET in het rapport voorkomt. En dat wekt bij mij de indruk dat dit rapport verre van compleet is. In het rapport is geen plaats ingeruimd - althans niet expliciet - voor de werking van de zogenaamde *directed retry*. En dat is nu juist de meest voor de hand liggende route, waarlangs het GSM-gesprek onder de destijds heersende omstandigheden in de versie van de veroordeelde (file enz.) tot stand moet zijn gekomen. Een tweede aspect in de beoordeling moet per se de veronderstelde zeer korte duur van het gesprek zijn. *Verondersteld* omdat de GSM-procedures wel degelijk een langere gespreksduur toelaten. In sommige omstandigheden bel je gewoon gratis verder, namelijk bij het optreden van een *radio link failure*. En ook dat begrip ontbreekt in het genoemde rapport. Ook hier wrekt zich de ontbrekende terugkoppeling. Ik heb een scenario geschetst voor wat er gebeurd kan zijn en kan nergens nalezen, waarom dit maar een beperkte kans van optreden zou hebben.

DNA.

Ten behoeve van de genoemde inspecteur heb ik rapporten geschreven over het DNA-bewijs in de Deventer Moordzaak. Het zal u bekend zijn dat de veroordeelde niet bestrijdt dat zijn DNA op het slachtoffer is aangetroffen. Wel de beweerde wijze waarop. De beweerde wijze waarop had nader kunnen worden onderzocht. Sterker nog, op 8 december 2003 heeft het Hof van Den Bosch bevolen dat dit onderzoek moest worden uitgevoerd en wel door het FLDO. Daar is echter niets van terechtgekomen, niet duidelijk is waar de kink in de kabel is gekomen, maar de rol van het Openbaar Ministerie is het meest kwestieus, gelezen de opdracht die wél aan het FLDO is verstrekt.

Ook het NFI heeft een cruciaal onderzoek geweigerd. Er is sprake van roze vlekken op de blouse van het slachtoffer als vector van het DNA van de veroordeelde. De aard van deze vlekken is nimmer komen vast te staan. Wel staat vrijwel vast dat de afdeling biologie (waaronder DNA-onderzoek valt) de afdeling chemie gevraagd heeft dit te onderzoeken (er is fotografisch bewijs van bemonstering en er is een antwoord van een NFI-onderzoeker in die richting) waarop de afdeling chemie dit heeft geweigerd (!!!!).

Voorts heeft het NFI bepaalde onderzoeken nagelaten, waarmee meteen een ander licht geworpen had kunnen worden op de ontstaanswijze van de sporen (er zijn mogelijke DNA-sporen aangetroffen op een plek die NIET delict-gerelateerd kon zijn). Dit zijn maar drie punten uit een hele lijst van onderwerpen binnen dit kader, op de genoemde website staan alle relevante documenten, de meest uitvoerige voegde ik bij in de voorafgaande mail.

Mijn rapport is niet aangenomen. De betrokken [functionaris] schreef op 10 januari 2017:

"Je stukken liggen ter bestudering voor bij de betreffende wetenschappelijk medewerker, ik laat je weten of er ruimte komt voor een presentatie / toelichting / gesprek. Eerlijk gezegd verwacht ik dat niet voor jullie vakantie maar daarna, maar ook dan zijn we nog ruim op tijd binnen dit deel traject."

Op dat moment was er al geen sprake van dat mijn rapport ondergebracht kon worden bij de herzieningsprocedure zelf, maar eventueel wel kon worden beoordeeld door een wetenschappelijke medewerker van de Nationale Politie - zo veronderstel ik terugziende. Dit was het laatste teken van leven op dit punt, inmiddels is de betrokken [functionaris] niet meer in functie en is mij nooit meer iets gevraagd.

Ik kom tot een afronding. De herzieningsprocedure (nog steeds niet de eigenlijke) duurt nu 9 jaar. Gestart met een positief advies van de ACAS. De facto heeft dat advies na 8 jaar nog steeds NIETS opgeleverd. Wel twee PV's die erop wijzen, dat er sprake is van een dwaling, maar daar is niet op geacteerd.

In het advies van de ACAS wordt gewezen op bevindingen van ondergetekende. In de beslissing van het parket is dat nog eens versterkt, op basis van mijn bevindingen en de acties daaropvolgend van de genoemde inspecteur werd de pijler GSM alsnog ingesloten. Ik heb veel werk aan de DNA-pijler ingebracht (heb ik maar niet eens opgesomd), maar de definitieve rapporten juist niet. Geen enkele bevinding is naar mij toe teruggekoppeld en ik denk, ook niet naar de ACAS.

De hele procedure rammelt. Zelf ben ik niet in de positie deze manco's op een effectieve manier aanhangig te maken. Misschien kunt u dat.

Tot nadere toelichting bereid,

[Naam]